

Ανακαίνιση ιερού ναού Οσίου Κυριακού του εν Ευρύχου

/ [Ορθόδοξη πίστη](#)

Η Ιερά Μητρόπολις Μόρφου, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου, ανέλαβε την πρωτοβουλία να ανακαινίσει το ταφικό παρεκκλήσιο του Οσίου Κυριακού του εν Ευρύχου. Πριν αναφερθούμε όμως στις σχετικές εργασίες ανακαίνισης, να καταγράψουμε τα λίγα στοιχεία, που γνωρίζουμε για τον όσιο αυτό.

Ο όσιος Κυριακός ο εν Ευρύχου είναι τοπικός άγιος της Μητροπόλεώς μας, που έζησε στις όχθες του ποταμού Κλάριου (Καρκώτη), κατά τους βυζαντινούς χρόνους. Ασκήτευσε και τελειώθηκε οσιακά. Ενταφιάσθηκε στην περιοχή, που σήμερα φέρει το τοπωνύμιο «Μοναστήρκα». Από το τοπωνύμιο αυτό, καθώς και από αποκαλύψεις που έγιναν σε ευσεβείς Χριστιανούς της Ευρύχου, μπορούμε να εξαγάγουμε το συμπέρασμα, ότι η περιοχή αυτή, «Μοναστήρκα» Ευρύχου, όπου σήμερα ευρίσκεται το κοιμητήριο της κοινότητας, στα μεσοβυζαντινά χρόνια (10ο-11ο αι.), ήταν μοναστική περιοχή. Εκεί υπήρξαν προφανώς ασκητήρια, όπου

έζησαν ασκητές και τελειώθηκαν εν Κυρίω, μας είναι δε γνωστοί κάποιοι από αυτούς, που αγίασαν και τιμήθηκαν στη συνέχεια από την τοπική Εκκλησία: Ο όσιος Σωζόμενος στη Γαλατεία της Μόρφου (σημερινή Γαλάτα) και ο εν λόγω όσιος Κυριακός ο εν Ευρύχου. Μαρτυρείται δε, χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένες ιστορικές αναφορές, ότι συνασκητής του οσίου Κυριακού του εν Ευρύχου υπήρξε και κάποιος όσιος Νικόλαος. Με το πέρασμα των χρόνων και των πολλών κατακτητών της Κύπρου, η τιμή μερικών από αυτούς τους αγίους, όπως του οσίου Κυριακού της Ευρύχου, περιορίστηκε στην τοπική κοινότητα.

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ, ότι ο πόθος του Μητροπολίτου μας για ανακαίνιση του ναού του οσίου Κυριακού, αλλά και του συνημμένου τάφου, συνάντησε τον ίδιο παλαιό πόθο των κατοίκων της Ευρύχου, αλλά και πολλών πιστών. Μία πρώτη ανακαίνιση είχε γίνει το έτος 2000, με την οικονομική συνδρομή της κ. Μάρως Μιχαηλίδου, ενώ η πρόσφατη ανακαίνιση και ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης του ναού και του τάφου του οσίου υλοποιήθηκε χάρις στην οικονομική χορηγία του έλκοντος την καταγωγή εξ Ευρύχου, ιατρού κ. Χρίστου Ριρή. Προϊστάμενος των εργασιών συντήρησης υπήρξε ο κ. Γεώργιος Φιλοθέου, εκλεκτός αρχαιολόγος και λειτουργός Α΄ του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ο οποίος και επιβλέπει τα έργα στις πλείστες επαρχίες της Κύπρου, που αφορούν μνημεία εκκλησιαστικά και ανήκουν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Οι εργασίες της πρόσφατης ανακαίνισης διάρκεσαν 6 μήνες. Κατά τη διάρκεια της αναπαλαίωσης του τάφου του οσίου, ευρέθησαν εντός του τμήματα των λειψάνων του οσίου Κυριακού και, το πλέον θαυμαστό, το οποίο έχει ταυτόχρονα και ιστορική αξία, ο επιστήθιος σταυρός, που έφερε ο άγιος κατά τη διάρκεια της ζωής του και κατά τον ενταφιασμό του, σύμφωνα με τους αρχαιολόγους κ. Γεώργιο Φιλοθέου, κ. Χριστόδουλο Χατζηχριστοδούλου και τον πανοσιολογιώτατο αρχιμανδρίτη Φώτιο Ιωακείμ, ειδικό σε θέματα αγιολογίας. Ο ορειχάλκινος αυτός επιστήθιος σταυρός-λειψανοθήκη χρονολογείται στον 11ο αιώνα και έχει διασωθεί μόνο το ήμισυ τμήμα του, επάνω στο οποίο απεικονίζεται, σε εγχάρακτη παράσταση, ο άγιος Μεγαλομάρτυς Γεώργιος ο Τροπαιοφόρος, σε στάση δεήσεως, και φέρει ονομαστική επιγραφή, «Ο άγιος Γεώργιος». Κατά την άποψη του π. Φωτίου, ο σταυρός αυτός είναι Συριακού τύπου, οπότε προέρχεται πιθανόν από τα μέρη της Συρίας. Κατά συνέπεια, είμαστε σε θέση να χρονολογήσουμε περίπου την εποχή ακμής και κοίμησης του οσίου Κυριακού, που ήταν ο 11ος αιώνας. Ας σημειωθεί, ότι η κάρα του οσίου Κυριακού φυλάσσεται στον ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου στην Ευρύχου. Τα ευρεθέντα λείψανα και ο επιστήθιος σταυρός του οσίου Κυριακού τοποθετήθηκαν σε ειδική λειψανοθήκη, την οποία ευτρέπισε καταλλήλως ο αρχιμανδρίτης της Μητροπόλεώς μας, π. Αμβρόσιος.

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος θεώρησε επιβεβλημένο, μετά το χαρμόσυνο τούτο εύρημα και την ολοκλήρωση των εργασιών συντηρήσεως, να τελέσει αρχιερατική θεία Λειτουργία στο ιερό παρεκκλήσιο του Οσίου Κυριακού του εν Ευρύχου. Η πανηγυρική τούτη Λειτουργία τελέσθηκε το Σάββατο, 8 Μαρτίου 2014, όπου έδωσαν το παρών ιερείς της Σολέας και πλήθος πιστών, που κοινωνήσαν των αγράντων Μυστηρίων. Κατά τη διάρκεια της θείας Λειτουργίας έψαλλε η χορωδία της Ιεράς Μητροπόλεως Μόρφου με τον χοράρχη της, μουσικοδιδάσκαλο Μάριο Αντωνίου. Τέλος, έγινε λιτανεία προς αγιασμό του λαού και εξετέθησαν η αγία κέρα του και τα νεοευρεθέντα τεμάχια λειψάνων του οσίου, όπως και ο επιστήθιος σταυρός του προς προσκύνηση. Οι κεκοιμημένοι του κοιμητηρίου χάρηκαν τον άγιο συγκάτοικό τους όσιο Κυριακό, τον προστάτη της κοινότητας και της ευρύτερης περιοχής Σολέας και μαζί με τους ζώντες ενωμένοι πανηγύρισαν την ανακαίνιση του παρεκκλησίου.

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου, στο κήρυγμά του, αρχικά τόνισε, ότι ανακαινίζουμε τους ναούς ως αφορμή για να ανακαινίσουμε τους εαυτούς μας δια της μετανοίας, της ευχαριστίας και του θαυμασμού. «Ανακαινίζουμε» τον εαυτό μας, σημαίνει τον κάνουμε με τον πνευματικό μου αγώνα καινούργιο, για να μπορέσει ο αιώνιος Θεός μας να έρθει στην καρδιά μας, στον νου μας, στο σώμα μας, στην ψυχή μας και να μας κάνει κατάλληλους για την αιώνια βασιλεία Του.

Επίσης, είπε ότι τα ευρεθέντα λείψανα του οσίου Κυριακού, ο επιστήθιος σταυρός του και η κέρα του αποτελούν δώρα του Θεού σε εμάς τους αμαρτωλούς Χριστιανούς του 21ου αιώνας, για να αντιμετωπίσουμε την επίθεση της Νέας Τάξης πραγμάτων. Στο σημείο αυτό, ο Πανιερώτατος παρέθεσε προς νουθεσία των πιστών τα εξής βαρυσήμαντα λόγια του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου: «Το μόνο που θα σταθεί εμπόδιο απέναντι στην επέλαση της Παγκοσμιοποίησης, της ισοπέδωσης των πολιτισμών και θρησκειών, στην επίθεση κατά της Ορθοδόξου Πίστεώς μας και θα την αναχαιτίσει και νικήσει, είναι η αγιότητα.»

Ο στόχος της Χριστιανικής ζωής, και ιδιαίτερα, αυτής της περιόδου της Μεγάλης Σαρακοστής, είναι να επιτύχουμε να νικήσουμε τον θάνατο, τον δικό μας θάνατο και, όταν πεθάνουμε, να μην πεθάνουμε. Αναλυτικότερα, ο Πανιερώτατος έθεσε το ερώτημα, αν ο άγιος Κυριακός είναι νεκρός. Η απάντηση είναι βεβαίως ότι δεν είναι νεκρός, γιατί ανταποκρίνεται στο κάλεσμα κάθε πονεμένης ψυχής. Στη συνέχεια παρέθεσε ένα πρόσφατο θαύμα του οσίου Κυριακού, ως απόδειξη των πιο πάνω: Ο όσιος Κυριακός επιτέλεσε προ ενός έτους θαύμα σε ένα νεαρό από τις Αγγλισίδες της επαρχίας Λάρνακας, ο οποίος έπασχε από σκλήρυνση κατά πλάκας. Σ' αυτόν εμφανίσθηκε ο όσιος Κυριακός και του είπε: «Εγώ θα σε κάμω καλά» και

τον θεράπευσε και τον παρέπεμψε να έλθει στο σπίτι του, στον τάφο του στην Ευρύχου, να προσκυνήσει. Ο νεαρός, μόλις αντίκρισε την παλαιά εικόνα του αγίου, τον αναγνώρισε αμέσως.

Τέλος, ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου ευχαρίστησε όλους όσους συνέβαλαν, ο καθένας με τον τρόπο του, σ' αυτή την ανακαίνιση προς δόξαν Θεού. Ευχαρίστησε ιδιαίτερα τους τρεις προαναφερθέντες, κ. Μάρω Μιχαηλίδου, κ. Χρίστο Ριρή και κ. Γεώργιο Φιλοθέου, στους οποίους και επέδωσε αναμνηστικό συμβολικό δώρο.

Επιμέλεια: Διάκονος Φοίβος Παναγιώτου

Πηγή: churchofcyprus.org.cy